

	6.Nis	13.Nis	Değişim		6.Nis	13.Nis	Değişim
BIST-100 Endeksi	114.738	109.604	-% 4,5 ▼	EUR/USD	1,2281	1,2329	% 0,4 ▲
2 Yıllık Gösterge Tahvil Faizi	%14,39	%14,36	-3 bp ▼	USD/TL	4,0428	4,0959	% 1,3 ▲
ABD 10 Yıllık Tahvil Faizi	%2,78	%2,83	5 bp ▲	EUR/TL	4,9691	5,0507	% 1,6 ▲
EMBI+ (spread)	338	335	-3 bp ▼	Altın (USD/ons)	1.333	1.345	% 0,9 ▲
EMBI+ Türkiye (spread)	318	317	-1 bp ▼	Petrol (USD/varil)	66,2	73,1	% 10,4 ▲

bp: baz puan

Geçtiğimiz hafta ABD ile Rusya arasında Suriye kaynaklı tırmanan gerilim küresel piyasaların gündeminde ön plana çıktı. ABD'nin Rusya'ya yönelik yeni yaptırımları gündeme getirmesi ve ABD Başkanı Trump'ın Rusya ve Suriye'yi hedef gösteren tehditkâr açıklamaları küresel piyasalarda risk algısının önemli ölçüde bozulmasına neden oldu. Ruble ve TL başta olmak üzere gelişmekte olan ülke para birimleri ABD doları karşısında değer kaybederken, petrol fiyatları yukarı yönlü bir seyir izledi. Türk Lirasındaki hızlı değer kaybına bağlı olarak piyasalarda TCMB'nin önümüzdeki hafta yapacağı PPK toplantısında faiz artırımını yapacağına dair beklentiler gündeme geldi.

ABD-Rusya gerginliği küresel piyasalara yön verdi.

ABD, Rusya'nın dünya genelindeki "zarar verici faaliyetlerini" gerekçe göstererek Putin'e yakın 26 iş adamı ve devlet yetkilisinin yanı sıra 12 Rus şirketini yaptırım listesine ekledi. Söz konusu kişi ve şirketlerin ABD'deki mal varlıkları dondurulurken ABD vatandaşlarının bu kişilerle ticaret yapması yasaklandı. Söz konusu yaptırımlara ek olarak ABD ve Rusya arasındaki gerginliğin Suriye kaynaklı tırmanması ve ABD Başkanı Trump'ın Rusya ve Suriye'yi hedef gösteren tehditkâr açıklamaları geçtiğimiz hafta küresel piyasalarda risk algısının önemli ölçüde bozulmasına neden oldu. Başta Rusya olmak üzere gelişmekte olan ülkelerde yerel para birimleri ABD doları karşısında değer kaybederken, hisse senedi piyasalarında sert satışlar gözlemlendi. USD/RUB Kasım 2016'dan bu yana en yüksek seviyelerini test ederken, TL de ABD doları karşısında en çok değer kaybeden para birimleri arasında yer aldı.

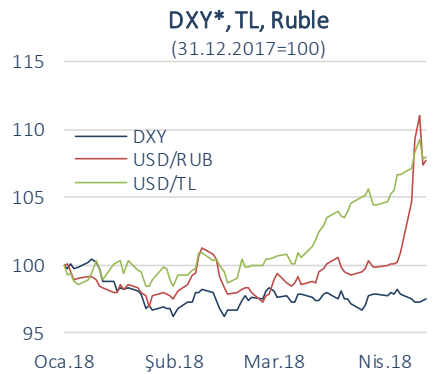
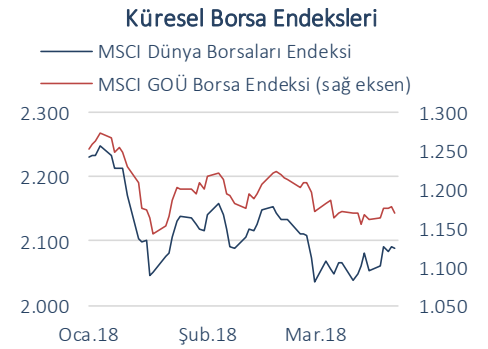
Çin'den ticaret savaşlarına yönelik uzlaşmacı adım...

Çin Devlet Başkanı Xi Jinping, geçtiğimiz hafta yaptığı konuşmada ticaret savaşlarına ilişkin uzlaşmacı bir tavır sergiledi. Xi, otomotiv sektöründe gümrük vergilerinin azaltılacağını ve yabancı şirketlerin faaliyetlerine ilişkin sınırlandırmaların hafifletileceğini duyururken, önümüzdeki dönemde Çin'in yabancı yatırımlara daha açık hale geleceğini ifade etti. Hatırlanacağı üzere ABD Başkanı Donald Trump son zamanlarda yaptığı konuşmalarda Çin'in ithal otomobillere %25 oranında gümrük vergisi uygulamasından şikayetçi olurken, ABD'de bu oranın %2,5 olduğuna dikkat çekmişti. Xi'nin açıklamalarının ardından ABD ile Çin arasında süregelen ticari çekişmenin önümüzdeki dönemde hafifleyebileceği değerlendiriliyor.

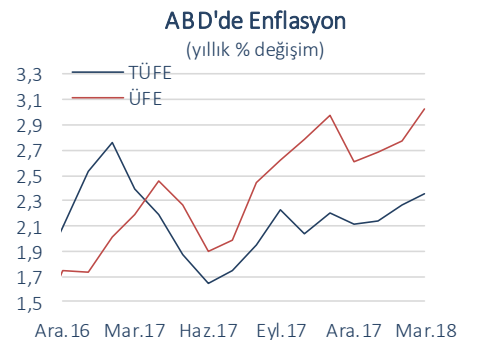
ABD'de üretici fiyatları beklentilerin üzerinde arttı.

Fed'in 21 Mart'ta sona eren toplantısının tutanaklarına göre, tüm Fed üyeleri önümüzdeki dönemde ABD ekonomisinin güçleneceğini ve enflasyonun yükseleceğini öngörürken, çoğu üye ticaret savaşını ABD ekonomisi için bir risk unsuru olarak değerlendiriyor.

ABD'de ÜFE Mart'ta aylık bazda %0,3 ile beklentilerin üzerinde artış kaydederken, yıllık artış %3'e yükseldi. Mart'ta üretici fiyatları beklentileri aşsa da tüketici fiyatları akaryakıt fiyatlarındaki düşüşün etkisiyle aylık bazda %0,1 oranında geriledi. Manşet enflasyonun 10 ayın ardından gerilemesine karşın çekirdek enflasyon aylık bazda %0,2 oranında artış kaydetti. Yıllık bazda ise tüketici fiyatları %2,4 yükselerek beklentilere paralel gerçekleşti.

(* ABD dolarının, euro, Japon yeni, İngiliz sterlini, Kanada doları, İsveç kronu ve İsviçre frangından oluşan kur sepetine karşı değerini gösteren endekstir. Endeksteki düşüş ABD dolarının değer kaybettiğine işaret eder.

Kaynak: Datastream

ECB yetkilileri güçlü eurodan şikayetçi...

Geçtiğimiz hafta yayımlanan ECB toplantı tutanaklarına göre, ECB üyelerinin ekonomik aktiviteye güvenleri güçlü görünümünü korurken, üyelerin eurodaki değerlenme nedeniyle enflasyona yönelik endişelerinin artması dikkat çekti. Tutanaklarda, ABD öncülüğünde güçlenen korumacı politikaların da son dönemde euronun dolar karşısında değer kazanmasında rol oynadığı belirtildi. Tutanaklara ek olarak geçtiğimiz hafta içinde ECB ve BoE yetkililerinin yaptıkları açıklamalar, euro ve sterlini dolar karşısında destekledi.

Türkiye'nin 12-aylık cari açığı 53,3 milyar USD'ye ulaştı. ⓘ

Şubat ayında cari açık yıllık bazda %61,8 oranında artarak 4,2 milyar USD olurken, 12 aylık kümülatif cari açık 53,3 milyar USD ile Nisan 2014'ten bu yana en yüksek düzeyine çıktı. Mart ayında ise, geçici verilere göre dış ticaret açığının yaklaşık %28 oranında artmasına rağmen açığı genişlemenin ivme kaybetmesi, cari denge açısından nispeten daha ılımlı bir görünüme işaret ediyor. ([Ödemeler Dengesi Raporumuz](#))

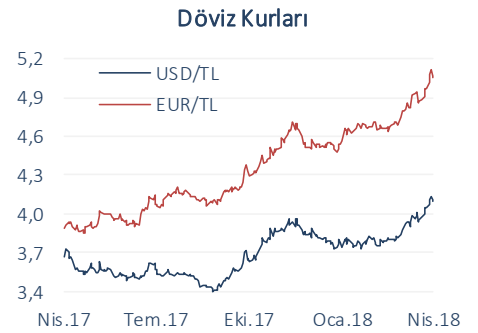
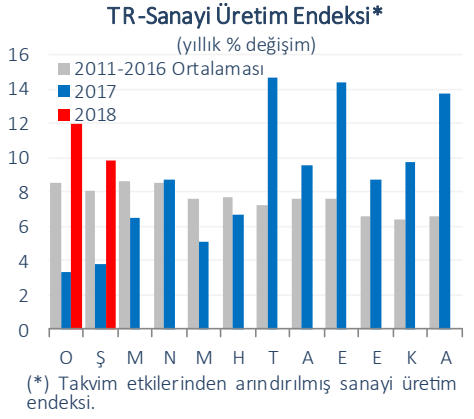
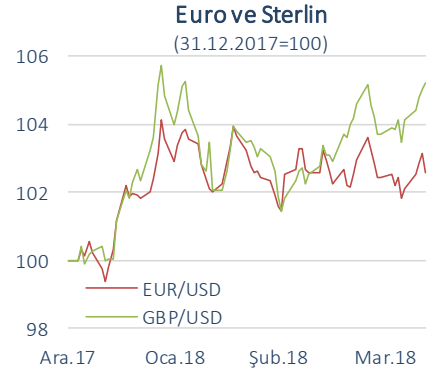
Yurt içinde sanayi üretimi Şubat'ta %9,9 oranında arttı.

Sanayi üretim endeksi Şubat ayında yıllık bazda %9,9 oranında büyüme kaydetti. Böylece yılın ilk iki ayında sanayi üretimindeki yıllık artış düşük baz etkisinin de katkısıyla %10,9 oldu. Öte yandan, mevsim ve takvim etkilerinden arındırılmış sanayi üretim endeksi aylık bazda %0,2 oranında geriledi.

Yurt içi piyasalar dalgalı seyretti.

ABD-Rusya gerginliği geçtiğimiz hafta yurt içi piyasalarda da satış baskısı yarattı. BIST-100 endeksi haftayı %4,5 düşükle kapatırken, tahvil faizleri bir miktar geriledi. USD/TL ve EUR/TL hafta içinde sırasıyla 4,1920 ve 5,1914 ile yeni rekor seviyeleri test etti. Kurlardaki gelişmelerin ardından, TCMB Başkanı Çetinkaya'nın ilave sıkılaştırmanın gündeme gelebileceğini söylemesi TL'deki değer kaybını bir miktar sınırlandırdı.

Bu hafta yatırımcılar ABD'nin Suriye politikasında izleyeceği yol haritasını yakından izleyecek. Ayrıca, ABD'de ekonomik aktivitenin seyrine ilişkin açılacak verilerin yanı sıra Euro Alanı ve İngiltere'de enflasyon verileri izlenecek. Yurt içinde ise TCMB'nin 25 Nisan'da yapacağı PPK toplantısına yönelik beklentiler TL'nin seyrinde etkili olacak.

Veri Gündemi

		Dönemi	Piyasa Beklentisi	Önceki
16 Nisan	TR Sanayi Üretimi	Şubat	-	%9,9 (G)
	TR İşsizlik Oranı	Ocak	-	%10,8(G)
	TR Bütçe Dengesi	Mart	-	-20,2 milyar TL (G)
	ABD Perakende Satışlar (aylık % değişim)	Mart	%0,3	-%0,1
	ABD NY Fed İmalat Endeksi	Nisan	20,1	22,5
17 Nisan	TR 5 Yıl Vadeli Tahvilin Yeniden İhracı	Nisan	-	-
	ABD Sanayi Üretimi (aylık % değişim)	Mart	%0,3	%0,9
	Çin GSYH Büyüme	1. Çeyrek	%6,8	%6,8
18 Nisan	Euro Alanı HICP Enflasyon (yıllık %)	Mart	%1,4	%1,4
	İngiltere TÜFE Enflasyonu (yıllık %)	Mart	%2,7	%2,7
19 Nisan	İngiltere Perakende Satışlar (yıllık % değişim)	Mart	%2,0	%1,5
	TR Beklenti Anketi	Nisan	-	-
	ABD Haftalık İşsizlik Başvuruları	9-14 Nisan	-	233 bin kişi
20 Nisan	TR Tüketici Güven Endeksi	Nisan	-	71,30
	Euro Alanı Tüketici Güveni	Nisan	-%0,4	%0,1

(G) Gerçekleşme

Kaynak: Datastream, TÜİK

Sektörel Gelişmeler

Özel sektöre gümrüksüz hayvan ithalatı yetkisi...

Ekonomi Bakanlığı et fiyatlarını kontrol altına almak amacıyla 500 bin adet kasaplık canlı hayvanın gümrüksüz olarak ithal edilmesine yönelik düzenlemeyi Bakanlar Kurulu gündemine sundu. Yeni düzenleme ile birlikte özel sektör gümrüksüz ithalat yetkisini belirli kriterler dahilinde doğrudan kullanabilecek. Öte yandan, Bosna Hersek menşeli bazı tarım ürünleri için tarife kontenjani açıldı. Bu kapsamda 8 bin ton büyükbaş, 2 bin ton küçükbaş hayvan eti gümrüksüz olarak getirilecek. Ayrıca, 2 bin ton sakatat ve 1000 ton kümes hayvanı eti için de tarife kontenjani açıldı. Tüm et grupları için açılan tarife kontenjani 31 Aralık 2022 tarihine kadar geçerli olacak ve her takvim yılında yeniden dağıtılacak.

Ticaret savaşları ve ABD-Rusya gerginliği alüminyum fiyatlarını %10 artırdı.

ABD'nin alüminyum ithalatına getirdiği ek %10'luk gümrük vergisinin ardından küresel piyasalarda alüminyum fiyatlarında gözlenen yükseliş son dönemde ABD-Rusya arasında artan gerginliğin ardından ivme kazandı. ABD, geçtiğimiz hafta bir grup Rus oligarkı hedef alan bir dizi yaptırım açıklamıştı. Yaptırım listesinde dünyanın en büyük alüminyum üreticilerinden olan Rusal'ın patronunun da yer alması alüminyum fiyatları üzerinde yukarı yönlü baskı yarattı. Dünya alüminyum üretiminin %7'sini elinde bulunduran Rusal'a ilişkin artan belirsizliklerin etkisiyle alüminyum fiyatları haftalık bazda %10'un üzerinde yükseldi. Ayrıca, Çin'de alüminyum stoklarının gerilemesi de alüminyum fiyatlarındaki artışta etkili oldu.

i Cari Açık Neden Önemli?

Cari işlemler hesabı, ödemeler dengesinde yer alan mal ve hizmet ticareti ile birincil ve ikincil gelir hesaplarından oluşur. Eğer söz konusu kalemler içinde toplam giderler, toplam gelirleri aşarsa "cari açık" oluşur. Ülkemizde, çoğu zaman benzer bir seyir izlemelerinden dolayı cari açık ile dış ticaret açığı karıştırılabilmektedir. Cari açık ile dış ticaret açığı arasındaki fark; cari açık hesaplamasında dış ticaret açığına ek olarak **hizmet** (net turizm dengesi vb.) ve **gelir** (yurt dışı çalışanların yurt içine transferleri veya yurt dışı yatırımlardan yurt içine aktarılan gelirler vb.) dengelerinin de yer almasıdır.

Türkiye ekonomisinin yapısal olarak dış ticaret açığı vermesi ve bu açığın genellikle net turizm gelirleri ile tam olarak karşılanamıyor olması cari açığın kalıcı olmasına neden oluyor. Dış ticaret açığının turizm gelirleri ve gelir transferleri ile karşılanamayan kısmı (cari açık), ödemeler dengesinde yer alan sermaye ve finans hesaplarındaki artı bakiye ile denkleştirilir. Bu hesaplardaki artı bakiye ise doğrudan yatırımlar ve portföy yatırımları ile genel yönetim, bankacılık sektörü ve diğer sektörlerin yurt dışından temin ettikleri borçlardan oluşur. Bu nedenle, cari açığın yükseliş eğiliminde olduğu dönemlerde Türkiye ekonomisinin dış finansman ihtiyacı ve dolayısıyla borçlanma maliyetleri artar. Bu dönemlerde yabancı yatırımcıların Türkiye ekonomisine yönelik risk algıları bozulurken Türk Lirası varlıkların değeri düşer.

İktisadi Araştırmalar Bölümü

İzlem Erdem Bölüm Müdürü izlem.erdem@isbank.com.tr	Hatice Erkiletliođlu Müdür Yardımcısı hatice.erkiletlioglu@isbank.com.tr
Alper Gürler Birim Müdürü alper.gurler@isbank.com.tr	Dr. Mustafa Kemal Gündođdu Uzman kemal.gundogdu@isbank.com.tr

Bütün yayınlarımıza <https://ekonomi.isbank.com.tr> adresinden erişebilirsiniz.

YASAL UYARI

Bu rapor Bankamız uzmanları tarafından güvenilir olduğuna inanılan kamuya açık kaynaklardan elde edilen bilgiler kullanılmak suretiyle, sadece bilgilendirme amacıyla hazırlanmıştır ve hiçbir şekilde finansal enstrümanların alım veya satımı konusunda tavsiye veya finansal danışmanlık hizmeti sağlanması olarak yorumlanmamalıdır. Bu raporda yer verilen görüş ve değerlendirmeler, hiçbir şekilde Türkiye İş Bankası A.Ş.'nin kurumsal yaklaşımını yansıtmamakta olup, raporu kaleme alan uzmanların kişisel görüş ve değerlendirmeleridir. Türkiye İş Bankası A.Ş. bu raporda yer alan bilgi, görüş ve değerlendirmelerin doğru, değişmez ve eksiksiz olması konusunda herhangi bir şekilde garanti vermemektedir. Türkiye İş Bankası A.Ş. bu raporda yer alan bilgilerde herhangi bir bildirimde bulunmaksızın değişiklik yapma hakkına sahiptir. Bu rapor ve içindeki bilgilerin kullanılması nedeniyle doğrudan veya dolaylı olarak oluşacak zararlardan Türkiye İş Bankası A.Ş. hiçbir şekilde sorumluluk kabul etmemektedir.

İşbu rapor üzerinde Bankamızın telif hakkı olup, Bankamızın yazılı izni alınmaksızın herhangi bir kişi tarafından, herhangi bir amaçla, kısmen veya tamamen çoğaltılamaz, dağıtılamaz veya yayımlanamaz. Tüm haklarımız saklıdır.